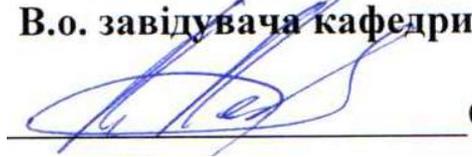

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет права, бізнесу та адміністрування
Кафедра менеджменту та підприємництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
В.о. завідувача кафедри

О.М. Левченко

«25» Серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 15 ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Галузь знань: **С Соціальні науки, журналістика та інформація**
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: **С 1 Економіка та міжнародні відносини**
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація: **С1.01 Економіка**

Освітня програма **Економіка**
(назва)

Форма навчання **Денна**
(денна, заочна,)

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Економічна статистика**
(назва навчальної дисципліни)
розроблена на основі освітньо-професійної програми **Економіка**
(назва ОПП)
навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня
першого (бакалаврського) за спеціальністю **С1 Економіка та міжнародні**
відносини (шифр і назва спеціальності)

Розробник: **Довгенко Я.О. к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту та підприємництва**

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри **Менеджменту та підприємництва**

Протокол від «25» Серпня 2025 року № 2

Завідувач кафедри **д.екон. н., професор**

(підпис)

Левченко О.М.
(прізвище та ініціали)

Робоча програма навчальної дисципліни Економічна статистика для студентів спеціальності С1 Економіка та міжнародні відносини за першим (бакалаврськими) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка, 2025. – 27 с.

© Довгенко Я.О., 2025 рік
© ЦДУ імені В. Винниченка,
2025 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>C Соціальні науки, журналістика та інформація</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (назва)	Спеціальність: <u>C1 Економіка та міжнародні економічні відносини</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
		1-й	
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	Освітня програма: <u>Економіка</u> (шифр і назва)	30 год.	
		Практичні, семінарські	
	34 год.		
	Лабораторні		
	Самостійна робота		
	86 год.		
	Індивідуальні завдання:		
	год.		
	Вид контролю:		
Екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 64/86

1.2 Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення Економічної статистики для економістів надзвичайно важливе в сучасному світі, де дані стали основним ресурсом для прийняття обґрунтованих рішень. Економічна статистика надає інструменти для збору, обробки, аналізу та інтерпретації великих обсягів економічної інформації, що дозволяє: оцінювати стан економіки, приймати обґрунтовані рішення на підставі результатів обробки статистичних даних, прогнозувати майбутні тенденції та оцінювати ефективність різних заходів. Вона відіграє провідну роль у формуванні висококваліфікованого

фахівця, оскільки озброює його знанням методів і способів збору, обробки та аналізу соціально-економічної інформації.

Мета вивчення ОК «Економічна статистика» полягає у формуванні у студентів компетентностей щодо кількісного вимірювання, аналізу та інтерпретації економічних процесів і явищ, а також у розвитку навичок статистичного обґрунтування управлінських рішень на мікро- та макрорівнях економіки.

Завдання вивчення курсу:

- практично навчити студентів збирати, зводити, обробляти, аналізувати та теоретично узагальнювати інформацію про явища і процеси суспільного життя, представлену масовими числовими даними;
- відпрацювати методику розрахунку основних статистичних показників, їх застосування при аналізі соціально-економічних явищ, побудові та оформленні статистичних таблиць і графіків;
- розвивати у студентів аналітичні здібності, критичне мислення та вміння інтерпретувати статистичні результати в економічному контексті;
- навчити засобам постановки дослідження й розв'язку статистично формалізованих задач економічної статистики;
- набуття навичок доведення розв'язку прикладних задач економічної статистики до практично прийнятого вигляду – числа, графіка, обґрунтованого висновку, звіту із застосуванням до цього таблиць і довідкових матеріалів.
- дати навички самостійного користування джерелами інформації (Держстат України, міжнародні бази даних, галузеві звіти, офіційні публікації тощо) та оцінки їх достовірності.

Предметом Економічної статистики є кількісні та якісні відношення масових суспільно-економічних явищ і процесів (у нерозривному зв'язку з їхньою якісною визначеністю, в конкретних умовах місця та часу).

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові предметні) компетентності (СК)
<p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>	<p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.</p>

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

ПРН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Основи статистики

Тема 1. Предмет і метод статистичної науки.

Статистичне спостереження.

Генезис та предмет статистики. Історичний розвиток статистики від обліку до фундаментальної суспільної науки. Предмет статистики - кількісна сторона масових суспільно-економічних явищ у нерозривному зв'язку з їх якісною зміною. Складові частини: теорія статистики, економічна, соціальна та галузеві статистики. Категоріальний апарат та методологія. Ключові поняття: статистична сукупність, одиниця спостереження, закономірність та ознака. Типологія ознак та рівні вимірювання (номінальна, рангова, метрична шкали). Етапи дослідження: від збору даних до наукового узагальнення. Сучасна трансформація. Завдання статистики в умовах ринку та реформа державної системи статистики України: адаптація до міжнародних стандартів (SNA, класифікації ЄС) та підвищення якості інформаційної бази.

Суть та форми збору даних. Статистичне спостереження як первинний етап пізнання. Форми організації: статистична звітність (типова, спеціалізована) та спеціально організовані дослідження (переписи, одноразові обліки). Програмно-методологічне забезпечення. Розробка плану спостереження: визначення об'єкта, одиниці, програми та формуляра. Організаційні питання: час, строки, критичний момент та органи спостереження. Види та способи отримання інформації. За охопленням одиниць: суцільне та несуцільне (вибіркове, основного масиву, анкетне, монографічне). За часом реєстрації: поточне, періодичне, одноразове. За способами реєстрації: безпосередній облік, документальний спосіб, опитування (інтерв'ю, самореєстрація, кореспондентський спосіб). Контроль якості даних. Класифікація помилок: реєстрації (випадкові, систематичні) та репрезентативності (для вибірових досліджень). Методи верифікації інформації: зовнішній огляд, логічний та арифметичний контроль формулярів.

Тема 2. Зведення і групування статистичних даних.

Суть статистичного зведення та групування. Прості і складні статистичні зведення. Централізоване і децентралізоване зведення. Групування, вимоги до нього. Основні завдання і види групування. Структурні, типологічні та аналітичні групування. Основні питання методології статистичних групувань. Вибір групувальних ознак за атрибутики або кількісними ознаками. Рівні і спеціалізовані інтервали груп. Прості і складні групування. Ряди розподілу. Елементи ряду: варіанти і частоти. Види ряду розподілу та їх графічне зображення. Статистичні таблиці. Підмет і присудок таблиці. Макет статистичної таблиці. Макет статистичної таблиці. Правила, яких необхідно дотримуватись при складанні таблиць. Види таблиць: прості, групові і комбінаційні. Аналіз статистичних таблиць.

Тема 2. Статистичні показники.

Статистичний показник як кількісна характеристика суспільних явищ. Вірогідність статистичної інформації, її аспекти - адекватність і точність. Статистична модель показника. Первинні і похідні (вторинні) показники. Інтервальні і моментальні показники. Абсолютні статистичні величини. Три групи вимірників – натуральні, трудові і вартісні. Розрахунок абсолютних статистичних показників. Відносні величини. Відносні величини інтенсивності, структури, порівняння. Системи статистичних показників. Структура системи показників. Статистичний аналіз системи показників

Тема 4. Ряди динаміки. Аналіз інтенсивності та тенденцій розвитку.

Передумови і об'єктивні умови для побудови рядів динаміки. Рівні рядів динаміки, їх послідовність. Методи обчислення середніх рівнів динамічних рядів. Види рядів динаміки. Статистичні характеристики динамічних рядів. Аналітичні характеристики динамічних рядів, їх розрахунок. Абсолютний приріст, темп зростання, темп приросту, коефіцієнт прискорення (уповільнення). Аналіз структурних зрушень. Оцінка структурних зрушень за допомогою абсолютних і відносних характеристик динаміки: абсолютного приросту і темпу зростання. Характеристики структурних зрушень. Визначення тенденції розвитку. Поняття про рівняння тренду. Аналіз коливань і сталості динамічних рядів. Особливості вимірювання взаємозв'язків за даними динамічних рядів. Способів різницевого перетворень.

Тема 5. Ряди розподілу. Аналіз варіацій та форми розподілу.

Суть і характеристика варіації. Методика обчислення варіації. Формули обчислення коефіцієнтів варіації. Методи обчислення дисперсії для незгрупованих і згрупованих даних. Характеристика форми розподілу. Криві розподілу. Суть середніх величин, їх види: геометрична, арифметична, квадратична, гармонійна. Середня арифметична, її властивості, формула обчислення. Середня гармонійна, її формула розрахунку. Середня геометрична і

квадратична і формули їх розрахунку. Деякі особливості обчислення середніх величин. Порядкові середні. Мода і медіана – характеристики центру розподілу.

Тема 6. Вибірковий метод.

Суть і переваги вибіркового спостереження. Генеральна і вибіркова сукупності. Організація вибіркового обстеження. Обчислення помилок вибірки і визначення меж інтервалу для середньої величин і частки. Різновиди вибірок. Простий, систематичний та розшарований відбір. Багатоступеневі і багатофазні вибірки. Визначення обсягу вибірки і способи поширення вибіркових даних.

Тема 7. Статистичні методи вивчення та вимірювання взаємозв'язків.

Види взаємозв'язків між явищами. Функціональний та стохастичні зв'язки. Метод аналітичного групування. Суть методу і етапи його проведення. Основи кореляційно-регресивного аналізу. Рівняння регресії. Коефіцієнти детермінації і регресії. Етапи кореляційно-регресивного аналізу. Множинна регресія. Вибір форми рівняння регресії. Обчислення параметрів рівняння регресії та їх економічна інтерпретація. Оцінка щільності зв'язку та перевірка суттєвості у кореляційно-регресивному аналізі. Побудова довірчого інтервалу коефіцієнта регресії. Таблиці співзалежності та рангова кореляція. Коефіцієнти співзалежності і взаємного узгодження.

Тема 8. Індекси.

Суть індексів, роль їх у статистично-економічному аналізі. Індивідуальні і зведені індекси. Індивідуальні та агрегатні індекси. Методологічні принципи побудови індексів. Властивості індивідуальних індексів. Зведені (агрегатні) індекси, їх види та форма обчислення. Середньозважені індекси, індекси із змінними і постійними вагами. Обчислення середньозведених індексів. Індекси інтенсивних і екстенсивних показників. Системи співзалежних індексів. Визначення впливу окремих факторів. Розкладання абсолютного приросту за факторами. Територіальні індекси. Аналіз динаміки середнього рівня інтенсивного показника на основі побудови системи співзалежних індексів.

Розділ 2. Економічна статистика

Тема 9. Статистика населення, зайнятості та безробіття. Статистика трудових ресурсів.

Методологічні особливості статистики населення. Статистика чисельності, складу та розміщення населення, показники старіння та демографічного навантаження, система загальних, спеціальних та часткових показників. Відтворення населення, процес природного руху, показники абсолютного природного приросту, смертності, народжуваності, дитячої смертності, фертильності. Механічний приріст, внутрішня, зовнішня, валова міграція, сальдо міграції, коефіцієнти загальної міграції, вибуття, прибуття, рухомості, механічного приросту.

Категорії трудових ресурсів, Прогнозування чисельності населення та трудових ресурсів. Аналіз відтворення кваліфікованої робочої сили. Ефективність використання робочої сили та її аналіз.

Тема 10. Статистика національного багатства.

Поняття значення та завдання статистичного вивчення національного багатства, система показників, що характеризують національне багатство. Статистика природних ресурсів. Склад природних ресурсів. Показники запасів та їх використання. Статистика навколишнього середовища. Статистика національного майна . Показники складу, руху. Відтворення та ефективності використання основних засобів та їх аналіз. Показники складу швидкості обороту та ефективності використання оборотних засобів, резервів та запасів.

Тема 11. Показники в галузях виробництва та сфері обслуговування і їх аналіз.

Проблеми обліку, розрахунку та порівнювання показників продукції. Натуральні та вартісні показники продукції в окремих галузях народного господарства. Макроекономічні показники продукції. Поняття та методика розрахунку показників валового внутрішнього продукту, чистого внутрішнього продукту та валового національного продукту. Показники валового національного доходу та чистого національного доходу.

Тема 12. Статистика витрат на виробництво та цін.

Види цін, організація їх статистичного спостереження та умови їх використання. Динаміка цін і тарифів виробників товарів і послуг та споживчих цін. Інформація, що її використовують для порівняльного аналізу вартісних показників. Міжнародні цінові порівняння. Інфляція та купівельна спроможність грошової одиниці.

Тема 13. Статистика фінансів.

Структура держбюджету. Аналіз джерел фінансових ресурсів та їх використання. Статистика грошового обігу, показники грошового обігу. Статистичне вивчення дефіциту держбюджету та джерел його покриття. Недержавні джерела інвестицій та їх вплив на розвиток держави.

Тема 14. Використання платформи Qlik Sense для візуалізації та аналізу статистичних даних

Асоціативна модель даних через встановлення зв'язків між різними наборами даних, що робить аналіз більш глибоким і всебічним. Інтерактивні візуалізації: різноманітні типи діаграм, графіків та карт дозволяють візуалізувати дані в інтуїтивно зрозумілій формі, що полегшує виявлення трендів та закономірностей. Глибокий аналіз та прогнозування за допомогою Qlik Sense. Можливості створення прогнозів на основі історичних даних. Гнучкість Qlik Sense у створенні власних аналітичних додатків, адаптованих до конкретних потреб бізнесу. Завантаження даних: широкий спектр форматів даних та імпорт

даних з різних джерел. Очищення та підготовка даних. Візуалізація даних. Широкий спектр статистичних функцій та інструментів для аналізу даних. Можливість створення інтерактивних дашбордів для моніторингу ключових показників. Сучасні підходи до візуалізації в Qlik Sense. Геопросторова аналітика. Створення прогнозних моделей для передбачення майбутніх тенденцій. Інтерактивні фільтри (дозволяють користувачам самостійно вибирати потрібні дані для аналізу). Основні етапи аналізу великих даних в Qlik Sense: підготовка даних (збір даних з різних джерел, очищення та трансформація, створення моделі даних), візуалізація даних (вибір відповідних типів візуалізацій для різних типів даних, аналіз даних (виявлення трендів, закономірностей та аномалій, проведення статистичних тестів, створення прогнозних моделей, Порівняння традиційних методів обробки статистичних даних з інтерактивними засобами Qlik Sense. Реалізація прикладного кейсу за допомогою Qlik Sense. Приклади використання.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	У тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	Лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основи статистики												
Тема 1. Предмет і метод статистичної науки. Статистичне спостереження.	7	2	2			3						
Тема 2. Зведення і групування статистичних даних.	9	2	2			5						
Тема 3. Статистичні показники (середні величини).	9	2	2			5						
Тема 4. Ряди динаміки. Аналіз інтенсивності та тенденцій розвитку.	10	2	2			6						
Тема 5. Ряди розподілу. Аналіз варіацій та форми розподілу.	12	2	4			6						
Тема 6. Вибірковий метод	10	2	2			6						
Тема 7. Статистичні методи вивчення та вимірювання взаємозв'язків.	12	2	4			6						
Тема 8. Індекси.	12	2	2			8						
Разом за розділом 1	81	16	20			45						

Розділ 2. Економічна статистика												
Тема 9. Статистика населення, зайнятості та безробіття. Статистика трудових ресурсів.	10	2	2			6						
Тема 10. Статистика національного багатства.	10	2	2			6						
Тема 11. Показники в галузях виробництва та сфері обслуговування і їх аналіз.	11	2	2			7						
Тема 12. Статистика витрат на виробництво та цін.	10	2	2			6						
Тема 13. Статистика фінансів.	16	4	4			8						
Тема 14. Використання платформи Qlik Sense для візуалізації та аналізу статистичних даних	12	2	2			8						
Разом за розділом 2	69	14	14			41						
Разом	150	30	34			86						

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

Розділ 1. Основи статистики		
1.	Предмет і метод статистичної науки. Статистичне спостереження.	2
2.	Зведення і групування статистичних даних.	2
3.	Статистичні показники (середні величини).	2
4.	Ряди динаміки. Аналіз інтенсивності та тенденцій розвитку.	2
5.	Ряди розподілу. Аналіз варіацій та форми розподілу.	2
6.	Вибірковий метод	2
7.	Статистичні методи вивчення та вимірювання взаємозв'язків.	2
8.	Індекси.	2
Розділ 2. Економічна статистика		
9.	Статистика населення, зайнятості та безробіття. Статистика трудових ресурсів.	2
10.	Статистика національного багатства.	2
11.	Показники в галузях виробництва та сфері обслуговування і їх аналіз.	2
12.	Статистика витрат на виробництво та цін.	2
13.	Статистика фінансів.	4
14.	Використання платформи Qlik Sense для візуалізації та аналізу статистичних даних	2

	Разом	30
--	-------	----

4.2 Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Теми практичних занять	К-сть годин
Розділ 1. Основи статистики		
1.	Предмет і метод статистичної науки. Статистичне спостереження.	2
2.	Зведення і групування статистичних даних.	2
3.	Статистичні показники (середні величини).	2
4.	Ряди динаміки. Аналіз інтенсивності та тенденцій розвитку.	2
5.	Ряди розподілу. Аналіз варіацій та форми розподілу.	4
6.	Вибірковий метод	2
7.	Статистичні методи вивчення та вимірювання взаємозв'язків.	4
8.	Індекси.	2
Розділ 2. Економічна статистика		
9.	Статистика населення, зайнятості та безробіття. Статистика трудових ресурсів.	2
10.	Статистика національного багатства.	2
11.	Показники в галузях виробництва та сфері обслуговування і їх аналіз.	2
12.	Статистика витрат на виробництво та цін.	2
13.	Статистика фінансів.	4
14.	Використання платформи Qlik Sense для візуалізації та аналізу статистичних даних	2
	Разом	34

4.3 Лабораторні заняття навчальним планом не передбачені

4.4 Завдання для самостійної роботи

	Теоретичні та практичні завдання	86 годин
1.	<p>Тема 1: Предмет і метод статистичної науки. Статистичне спостереження</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дослідження історії розвитку статистики та її сучасного застосування: підготувати огляд етапів розвитку статистики, приклади її використання у різних галузях (економіка, соціологія, медицина). • Порівняльний аналіз методів статистичного дослідження: описати ключові методи (описова, індуктивна, вибіркова статистика) з прикладами їх застосування. • Проєкт плану статистичного спостереження: розробити план 	3

	<p>статистичного дослідження певного явища (наприклад, рівень безробіття в регіоні), обґрунтувати вибір об'єкта, одиниць та способу спостереження.</p> <ul style="list-style-type: none"> Аналіз форм спостереження: підготувати огляд безперервного, періодичного та одноразового спостереження з прикладами їх практичного застосування. 	
2.	<p>Тема 2: Зведення і групування статистичних даних</p> <ul style="list-style-type: none"> Практичний аналіз групувань: обробити реальний набір даних (можна взяти відкриті статистичні джерела www.ukrstat.gov.ua), побудувати варіаційний ряд, скласти групування та зробити висновки. Розробка інтервальної таблиці: провести аналіз набору даних з побудовою інтервальних групувань та створити підсумкову статистичну таблицю. 	5
3.	<p>Тема 3: Статистичні показники (середні величини)</p> <ul style="list-style-type: none"> Розрахунок середніх величин: на основі конкретного набору даних www.ukrstat.gov.ua визначити середню арифметичну, гармонійну, геометричну, моду та медіану. Порівняти отримані результати та зробити висновки щодо їх доцільності. Аналіз властивостей середніх величин: підготувати приклади ситуацій, де одна середня величина надає кращу оцінку даних порівняно з іншими. 	5
4.	<p>Тема 4: Ряди динаміки. Аналіз інтенсивності та тенденцій розвитку</p> <ul style="list-style-type: none"> Побудова та аналіз ряду динаміки: на основі реальних статистичних даних (наприклад, зміна ВВП або рівня безробіття www.ukrstat.gov.ua) побудувати ряд динаміки, обчислити абсолютні прирости, темпи приросту та середні темпи. Трендовий аналіз: провести аналіз тенденцій розвитку явища з використанням лінійної або поліноміальної трендової функції та зробити прогноз на наступний період. 	6
5.	<p>Тема 5: Ряди розподілу. Аналіз варіацій та форми розподілу</p> <ul style="list-style-type: none"> Побудова рядів розподілу: опрацювати набір даних www.ukrstat.gov.ua, побудувати дискретний і інтервальний ряд розподілу, скласти частотну таблицю. Аналіз варіацій: обчислити дисперсію, середнє квадратичне відхилення та коефіцієнт варіації для наданих даних; проаналізувати ступінь варіативності. Оцінка форми розподілу: визначити асиметрію та ексцес для ряду розподілу, інтерпретувати отримані результати. 	6
6.	<p>Тема 6: Вибірковий метод</p> <ul style="list-style-type: none"> Розробка вибіркового дослідження: визначити генеральну сукупність, обрати спосіб формування вибірки та обґрунтувати вибір розміру вибірки. Оцінка параметрів вибірки: обчислити середнє значення, дисперсію та стандартну похибку вибірки для заданих даних. <p>Інтервальне оцінювання: визначити довірчий інтервал для середнього значення на основі вибіркових даних.</p>	6
7.	<p>Тема 7: Статистичні методи вивчення та вимірювання взаємозв'язків</p> <ul style="list-style-type: none"> Кореляційний аналіз: обчислити парний коефіцієнт кореляції для економічних показників (наприклад, ВВП та рівень безробіття) 	6

	<p>www.ukrstat.gov.ua) та зробити висновки щодо їхнього взаємозв'язку.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Регресійний аналіз: побудувати лінійну регресійну модель для набору даних та оцінити її значущість. • Аналіз мультиколінеарності: перевірити наявність мультиколінеарності у множинній регресійній моделі та запропонувати способи її усунення. 	
8.	<p>Тема 8: Індекси</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розрахунок індивідуальних та загальних індексів: обчислити індекси фізичного обсягу, цін і товарообігу для наданого набору даних. • Побудова індексного ряду: створити індексний ряд та проаналізувати його тенденції за період. • Комплексний аналіз: оцінити взаємозв'язок між зміною цін і фізичних обсягів товарообігу за допомогою індексного методу. 	8
9.	<p>Тема 9. Статистика населення, зайнятості та безробіття. Статистика трудових ресурсів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Розрахунок показників природного та міграційного руху: Використовуйте дані розділу «Кількість населення (щомісячна інформація)» за: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/nas.htm • Аналіз рівнів зайнятості та безробіття (за методологією МОП): Актуальні показники по статі, віку та регіонах: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/gr.htm • Дослідження середньої заробітної плати та штатної чисельності: Для аналізу трудових ресурсів за видами діяльності використовуйте: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zp.htm 	6
10.	<p>Тема 10. Статистика національного багатства.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аналіз стану та зносу основних засобів (будівлі, обладнання): Повна база даних щодо вартості та стану активів підприємств: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/oz.htm • Оцінка нагромадження капіталу в Системі національних рахунків: Дані про валове нагромадження основного капіталу (складова частина нацбагатства): ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/nr.htm • Вивчення капітальних інвестицій за джерелами фінансування: Статистика інвестування в оновлення багатства країни: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/invest.htm 	6
11.	<p>Тема 11. Показники в галузях виробництва та сфері обслуговування і їх аналіз.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Статистичний аналіз промислового виробництва: Обчислити індекси промислової продукції та проаналізувати структуру виробництва за секторами (добувна, переробна промисловість, енергетика). Оцінити вплив зміни цін виробників на вартісні показники галузі. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/prom.htm • Статистика продукції сільського господарства: Проаналізувати динаміку виробництва продукції рослинництва та тваринництва. Розрахувати показники врожайності та продуктивності, використовуючи оперативну інформацію про хід збиральних робіт. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sg.htm 	7

	<ul style="list-style-type: none"> Показники діяльності будівельної галузі: Оцінити обсяги виробленої будівельної продукції та темпи прийняття в експлуатацію житла. Проаналізувати індекси будівельної продукції за видами споруд. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/bud.htm Статистичний аналіз внутрішньої торгівлі та сфери послуг: Обчислити індекси фізичного обсягу роздрібного товарообігу підприємств. Оцінити структуру та динаміку реалізованих послуг за категоріями споживачів. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/vt.htm та ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/posl.htm Аналіз транспортної інфраструктури та зв'язку: Розрахувати показники вантажообігу та пасажирообігу, а також проаналізувати динаміку доходів від надання послуг поштового та мобільного зв'язку. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/tr.htm 	
12.	<p>Тема 12. Статистика витрат на виробництво та цін.</p> <ul style="list-style-type: none"> Аналіз структури та динаміки витрат на виробництво: Вивчити склад витрат за економічними елементами (матеріальні витрати, оплата праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація). Обчислити показники витрат на одну гривню виробленої продукції. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/zat.htm Дослідження індексів споживчих цін (інфляції): Проаналізувати зміну споживчих цін (ІСЦ) на товари та послуги. Побудувати індексний ряд та визначити вплив окремих груп товарів (продукти харчування, комунальні послуги) на загальний рівень інфляції. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/isc.htm Моніторинг цін виробників промислової продукції: Обчислити індекси цін виробників (ІЦВ) за видами економічної діяльності. Оцінити взаємозв'язок між ростом цін на енергоресурси та собівартістю готової продукції. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/icv.htm Статистика цін у будівництві та сільському господарстві: Проаналізувати динаміку цін на будівельно-монтажні роботи та середні ціни реалізації сільськогосподарської продукції фермерськими господарствами. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ic_bud.htm (ціни в будівництві) та ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/ic_sg.htm (ціни в СГ). Аналіз цінової ситуації на ринку житла: Визначити індекси цін на первинному та вторинному ринках нерухомості. Порівняти темпи зміни цін на житло з темпами зміни доходів населення. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/is_jit.htm 	6
13.	<p>Тема 13. Статистика фінансів.</p> <ul style="list-style-type: none"> Аналіз фінансових результатів діяльності підприємств: Розрахувати показники прибутковості (збитковості) підприємств за видами економічної діяльності. Оцінити рівень рентабельності активів та власного капіталу на основі офіційної звітності. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/fin.htm 	8

	<ul style="list-style-type: none"> • Дослідження стану дебіторської та кредиторської заборгованості: Проаналізувати динаміку та структуру заборгованості підприємств України. Визначити частку простроченої заборгованості та її вплив на фінансову стійкість сектору нефінансових корпорацій. База даних: ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/fin_zd.htm • Статистичний аналіз банківської системи та грошового обігу: Вивчити динаміку грошової маси (\$M0\$, \$M1\$, \$M2\$, \$M3\$), обсяги наданих кредитів та залучених депозитів. Оцінити зміну облікової ставки НБУ та її вплив на вартість кредитних ресурсів. База даних (НБУ): bank.gov.ua/ua/statistic/sector-financial • Статистика державних фінансів та бюджету: Проаналізувати структуру доходів та видатків Державного бюджету України. Оцінити рівень бюджетного дефіциту (профіциту) та динаміку державного і гарантованого державою боргу. База даних (Мінфін): mof.gov.ua/uk/statistichnij-zbirnik • Показники діяльності страхового та фондового ринків: Оцінити обсяги страхових премій та виплат, а також динаміку індексів фондового ринку. Проаналізувати активність небанківських фінансових установ у поточному періоді. База даних (НБУ/НССЦПФ): bank.gov.ua/ua/statistic/supervision-statist 	
14.	<p>Тема 14: Використання платформи Qlik Sense для візуалізації та аналізу статистичних даних</p> <ul style="list-style-type: none"> • Візуалізація даних: побудувати гістограму, лінійний графік та теплову карту для аналізу тенденцій та взаємозв'язків. • Аналітична оцінка: використати інструменти фільтрації Qlik Sense для сегментування даних та порівняння результатів. • Звітність: створити презентацію на основі отриманих візуалізацій із коротким аналізом результатів. 	8

4.5 Індивідуальні завдання

Згідно робочої програми для дисципліни «Економічна статистика» індивідуально-дослідне завдання не заплановане.

4.6 Методи навчання

При вивченні курсу використовуються наступні методи навчання:

Аудиторні методи навчання:

Лекційні: ♦ конспектування лекцій; ♦ діагностування якості навчальної діяльності:

- *за груповими завданнями самостійної підготовки:*

- засвоєння знань лекційного матеріалу; - опрацювання питань самостійної підготовки;

- *за індивідуальними завданнями (виконання індивідуальних завдань):*

- ♦ проведення контрольних заходів (поточний, підсумковий контроль): - діагностичне тестування; - письмове опитування; - розв'язання типових задач;

- ♦ поточне консультування з проблематики курсу.

Методи самостійної підготовки:

- ♦ опрацювання матеріалів з підготовки до лекційних занять;

- ◆ вивчення (опрацювання та конспектування) теоретичного навчального матеріалу для самостійної підготовки;
- ◆ аналіз ключових понять термінологічного словника з курсу;
- ◆ опрацювання матеріалів з підготовки до проведення контрольних робіт:
 - тестових завдань; - контрольних питань; - типових задач/ ситуаційних вправ;
 - аналітичних розрахункових завдань.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- аналітичні розрахункові роботи;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль.

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певної частини навчального матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань практичного заняття; результати тестування тощо.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль виконання самостійної роботи, теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Оцінювання результатів поточного контролю на практичних заняттях здійснюється за національною (чотирибальною) шкалою:

5 балів - **«відмінно»** – студент міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання під час аналізу практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок, вільно володіє державною мовою;

4 бали - *«добре»* – студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, аргументовано викладає його; вільно розв’язує вправи, надає лаконічну відповідь майже на всі поставлені питання; але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або допускає незначні помилки під час виконання практичного завдання та самостійно їх виправляє; вільно володіє державною мовою;

3 бали - *«задовільно»* – студент в основному опанував теоретичні знання навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають у студента невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов’язувати їх із майбутньою діяльністю, на достатньому рівні володіє державною мовою;

2 бали - *«незадовільно»* – студент не опанував навчальний матеріал дисципліни, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає навчальний матеріал під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та допускає суттєві помилки при виконанні практичних завдань; відсутні мислення та сформованість практичних навичок.

Критерії оцінювання виконання *аналітичного розрахункового завдання за тематичними розділами 1 та 2:*

I. Початковий рівень (2 бали). Студент не опанував теоретичну частину теми, демонструє вміння виконувати частину практичної роботи і лише з допомогою викладача, порушує послідовність виконання роботи, не робить самостійно висновки за отриманими результатами.

II. Середній рівень (3 бали). Студент в основному опанував теоретичний матеріал, практичні завдання виконує за зразком або з допомогою викладача, результат роботи студента дає можливість зробити правильні висновки або їх частину, під час виконання роботи допущені помилки.

III. Достатній рівень (4 бали). Студент вільно володіє теоретичним матеріалом, самостійно виконує практичні завдання в повному обсязі з дотриманням необхідної послідовності. Правильно і самостійно робить висновки.

IV. Високий рівень (5 балів). Студент демонструє глибоку, змістовну теоретичні знання, виконує всі вимоги, передбачені для достатнього рівня, практичні завдання виконує самостійно, надає обґрунтовані висновки.

Поточне оцінювання проводиться відповідно до схеми нарахування балів, які отримують студенти (оцінка виводиться середня у межах 5 балів за всі види виконаних робіт на практичному занятті.

Підсумковий контроль.

Завданням підсумкового контролю є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв’язків між окремими темами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Підсумковий контроль з навчальної дисципліни «Економічна статистика» проводиться у формі *екзамену*, згідно розкладу.

Студенти допускаються до складання екзамену за умови накопичення 30-60 балів за результатами поточного контролю в балах за шкалою ЄКТС, а саме: прослухали лекційний курс, виконали передбачені робочою програмою практичні завдання, виконали всі письмові завдання, опрацювали і склали контроль за самостійною роботою.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів: – поточного контролю, самостійної роботи та екзаменаційної оцінки. Максимальна кількість балів за умови накопичення 60 балів за результатами поточного контролю. Максимальна кількість балів, яку отримує здобувач на екзамені – 40 балів ЄКТС.

Кінцевий результат обчислюється як сумарний бал від 60 до 100 балів (діє система накопичення балів семестрового контролю). У відомість обліку успішності заноситься накопичена сума балів під час семестрового контролю та кількість балів отриманих на екзамені. Сумарна кількість балів заноситься у залікову книжку студента.

Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання здобувачем менше 60 балів (FX, F в кредитах ЄКТС) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання екзамену для ліквідації академічної заборгованості.

4.8. Визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти

Результати навчання, отримані здобувачами вищої освіти шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством та регламентовано ПОРЯДКОМ визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка, затвердженого вченою радою університету (протокол № 9 від 26 грудня 2022 р.). (<https://shorturl.cusu.edu.ua/6h>).

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Оцінювання студентів проводиться за 5 бальною шкалою

Розділи	Розділ 1							Розділ 2					Всього
№ теми	1,2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13, 14	
Поточний контроль (тести, ДЗ, опрацювання СР, самостійне розв'язання завдань)	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50
Разом за семестр	35							25					60
Екзамен													40
Разом													100

Підсумкова оцінка (за 100-бальною шкалою) підлягає переведенню у відповідні оцінки ЄСТS (за шкалою) та залежно від форми підсумкового контролю – у чотирибальну систему оцінювання.

**Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами
підсумкового контролю з навчальної дисципліни**

<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>		<i>Оцінка за шкалою ЄКТС</i>	
	<i>екзамен</i>	<i>залік</i>	<i>Оцінка</i>	<i>Критерії</i>
90 – 100	Відмінно Добре Задовільно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
82 – 89			B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
74 – 81			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
64 – 73			D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60 – 63			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

35 – 59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
1 – 34	Незадовільно		F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

4.10 Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Джерела статистики. Статистичні дані, статистична практика, статистична наука.
2. Предмет статистики. Особливості статистики як самостійної суспільної науки, її складової частини.
3. Основні поняття в статистиці. Статистична закономірність, статистична сукупність.
4. Особливості статистичної методології. Принципи і етапи статистичного дослідження.
5. Сучасна реформа державної статистики в Україні, та проблеми переходу статистичного спостереження й аналізу на міжнародні стандарти.

6. Зміст та структура версії СНР, що використовується на Україні.
7. Суть і організаційні форми статистичного спостереження.
8. Основне завдання статистичного спостереження, його організаційні форми.
9. Види статистичної звітності: типові і спеціалізовані, централізовані децентралізовані.
10. Спеціально організовані статистичні спостереження.
11. План статистичного спостереження, його частини: програмно-методологічна, організаційна.
12. Види і способи спостереження.
13. Види несучільного спостереження.
14. Способи одержання статистичних даних.
15. Помилки реєстрації і репрезентативності.
16. Зовнішній, логічний і арифметичний контроль формулярів спостережень та їх обробки.
17. Статистичний показник як кількісна характеристика суспільних явищ.
18. Вірогідність статистичної інформації, її аспекти – адекватність і точність.
19. Статистична модель показника.
20. Первинні і вторинні, інтервальні і моментальні показники.
21. Абсолютні статистичні величини. Групи їх вимірників.
22. Розрахунок абсолютних статистичних показників.
23. Відносні величини.
24. Відносні величини інтенсивності, структури і порівняння.
25. Системи статистичних показників, їх структури.
26. Статистичний аналіз системи показників.
27. Суть статистичного зведення та групування.
28. Прості і складні статистичні зведення.
29. Централізоване і децентралізоване зведення.
30. Групування, вимоги до нього.
31. Основні завдання і види групування.
32. Структурні, типологічні та аналітичні групування.
33. Основні питання методології статистичних групувань.
34. Вибір групувальних ознак за атрибутивними або кількісними ознаками.
35. Рівні і спеціалізовані інтервали груп.
36. Прості і складні групування.
37. Ряди розподілу, їх елементи: варіанти і частоти.
38. Види ряду розподілу та їх графічне зображення.
39. Статистичні таблиці. Підмет і присудок таблиці.
40. Макет статистичної таблиці.
41. Правила складання статистичних таблиць.
42. Прості, групові і комбінаційні таблиці.
43. Аналіз статистичних таблиць.
44. Суть середніх величин, їх види.
45. Середня арифметична, її властивості, формула обчислення.

46. Середня гармонійна, її розрахунок.
47. Середня геометрична, її розрахунок.
48. Середня квадратична, її розрахунок.
49. Деякі особливості обчислення середніх величин.
50. Порядкові середні. Мода і медіана – характеристики центру розподілу.
51. Суть і характеристика варіації. Методика обчислення варіації.
52. Методи обчислення дисперсії для незгрупованих і згрупованих даних.
53. Характеристика форми розподілу.
54. Криві розподілу.
55. Види взаємозв'язків між явищами.
56. Функціональні та стохастичні зв'язки.
57. Метод аналітичного групування, його суть і етапи проведення.
58. Основи кореляційно - регресійного аналізу.
59. Рівняння регресії. Коефіцієнти детермінації і регресії.
60. Етапи кореляційно-регресивного аналізу.
61. Множинна регресія.
62. Обчислення параметрів рівняння регресії та їх економічна інтерпретація.
63. Оцінка щільності зв'язку та перевірка суттєвості у кореляційно - регресійному аналізі.
64. Побудова довірчого інтервалу коефіцієнта регресії
65. Таблиці співзалежності та рангова кореляція.
66. Коефіцієнти співзалежності і взаємного узгодження.
67. Передумови і об'єктивні умови для побудови рядів динаміки.
68. Рівні рядів, їх послідовність. Методи обчислення середніх рівнів динамічних рядів.
69. Види рядів динаміки.
70. Статистичні характеристики динамічних рядів.
71. Аналітичні характеристики динамічних рядів: абсолютний приріст, темп зростання, темп приросту, коефіцієнт прискорення (уповільнення) і їх розрахунок.
72. Аналіз структурних зрушень.
73. Оцінка структурних зрушень за допомогою абсолютних і відносних характеристик динаміки.
74. Характеристики структурних зрушень.
75. Визначення тенденції розвитку. Поняття про рівняння тренду.
76. Аналіз коливань і сталості динамічних рядів.
77. Особливості вимірювання взаємозв'язків за даними динамічних рядів. Спосіб різницевого перетворень.
78. Суть індексів, їх роль у статистично-економічному аналізі.
79. Індивідуальні і зведені індекси, їх види та форми обчислення.
80. Індивідуальні та агрегатні індекси, їх види та форми обчислення.
81. Середньозважені індекси, індекси із змінними і постійними вагами, їх обчислення.
82. Індекси інтенсивних і екстенсивних показників.
83. Системи співзалежних індексів. Визначення впливу окремих факторів.

84. Розкладання абсолютного приросту за факторами.
85. Територіальні індекси.
86. Генеральна і вибіркова сукупності. Організація вибіркового обстеження.
87. Обчислення помилок вибірки і визначення меж інтервалу для середньої величини і частки.
88. Різновиди вибірок. Простий, систематичний та розшарований вибір.
89. Багатоступеневі і багатофазні вибірки.
90. Визначення обсягу вибірки і способи поширення вибірових даних.
91. Поняття природного руху населення та методика розрахунку його основних коефіцієнтів (народжуваності, смертності).
92. Механічний рух населення: показники міграційного приросту та їх вплив на трудовий потенціал країни.
93. Класифікація населення за статусом зайнятості згідно з методологією Міжнародної організації праці (МОП).
94. Методика розрахунку рівня зайнятості та рівня безробіття: спільне та відмінне.
95. Джерела статистичної інформації про ринок праці в Україні (звітність підприємств vs обстеження домогосподарств).
96. Показники руху робочої сили: коефіцієнти обороту по прийому, звільненню та плинності кадрів.
97. Склад та структура національного багатства в Системі національних рахунків (нефінансові та фінансові активи).
98. Основні засоби як головна частина національного багатства: види вартості (первісна, залишкова, відновна).
99. Показники стану основних засобів: методика розрахунку коефіцієнтів зносу та придатності.
100. Статистичний аналіз відтворення основних засобів: коефіцієнти оновлення та вибуття.
101. Поняття валового нагромадження основного капіталу (ВНОК) та його роль у розширеному відтворенні.
102. Нематеріальні активи у складі національного багатства: класифікація та особливості статистичного обліку.
103. Система статистичних показників промислової продукції (натуральні, умовно-натуральні та вартісні).
104. Індекс промислової продукції: методика розрахунку та інтерпретація результатів.
105. Статистика сільського господарства: показники валової продукції, урожайності та продуктивності худоби.
106. Специфіка статистичного обліку в будівництві: індекси будівельної продукції та введення житла в експлуатацію.
107. Показники статистики внутрішньої торгівлі: роздрібний товарообіг та індекси його фізичного обсягу.
108. Статистика послуг: обсяг реалізованих послуг та їх структура за категоріями споживачів.

109. Основні показники статистики транспорту: вантажообіг та пасажирообіг (одиниці виміру та формула розрахунку).
110. Класифікація витрат на виробництво за економічними елементами та статтями калькуляції.
111. Показник витрат на одну гривню товарної продукції: методика аналізу та фактори впливу.
112. Індекс споживчих цін (ІСЦ): порядок розрахунку («споживчий кошик») та значення для оцінки інфляції.
113. Відмінності між загальним та базовим індексами споживчих цін.
114. Статистичне вивчення цін виробників промислової продукції та їх зв'язок із собівартістю.
115. Показники статистики цін на ринку житла: методика спостереження за первинним та вторинним ринками.
116. Статистичні показники фінансових результатів діяльності підприємств: прибуток, збиток та рентабельність.
117. Статистика дебіторської та кредиторської заборгованості: аналіз структури та термінів виникнення.
118. Грошові агрегати ($M0$, $M1$, $M2$, $M3$) як показники обсягу та структури грошової маси.
119. Показники статистики Державного бюджету: структура доходів, видатків та дефіциту.
120. Статистичний аналіз кредитного та депозитного ринків: динаміка залишків та середньозважені відсоткові ставки.

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Матковський С. О., Гринькевич О. С., Сорочак О. З. Статистика : навч. посіб. 2-ге вид., доповн. та переробл. Львів : Новий Світ-2000, 2022. 432 с.
2. URL: <http://library.if.ua/books/107.html>
3. Статистика : підручник / С. І. Назаров та ін. ; за ред. С. І. Назарова. Київ : КНЕУ, 2021. 512 с. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/36551>
4. Мармоза А. Т. Економічна статистика : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 624 с. URL: <https://cul.com.ua/preview/ekonom-stat.pdf>
5. Горкавий В.К. Статистика : Підручник. Третє вид., переробл. і доповн. / В. К. Горкавий. Київ: Алерта, 2020. 644 с.
6. Григорків В.С., Вінничук О.Ю., Григорків М.В., Маханець Л.Л. Статистика: основи теорії та практикум: Навчальний посібник – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т, 2022. 304 с.
7. Загальна теорія статистики: Підручник/ За ред. А. В. Непрана, І. А. Дмитрієва. Харків: ПП Іванченка, 2022. 720 с. URL: [Завадських Г.М., Прус Ю.О. Статистика : курс лекцій. - Мелітополь: Люкс, 2021. 223 с.](#)
8. Завадських Г.М., Прус Ю.О. Статистика : курс лекцій. - Мелітополь: Люкс, 2021. 223 с.

Допоміжна

1. Практикум з теорії статистики / За ред. А. В. Непрана та О. І. Дмитрієвої. Харків: ПП Іванченка, 2022. 479 с. URL: <https://api.dspace.khadi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/15238c90-8b08-429a-acd8-91590c752e6c/content>
2. Статистика : підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 328 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/MjIxBW==/0e9c69d65581558c0b0c07f0125a97c2>.
3. Мармоза А.Т. Теорія статистики : Підручник / А.Т. Мармоза – 2-ге вид. перер. та доп. К. : Центр учбової літератури, 2019. 592 с.
4. Довгенко Я.О., Халецька З.П., Яременко Л.І. Дослідження та моделювання безробіття в Україні: кореляційно - регресійний аналіз. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2021. Т. 26, Вип. 3 (88). 92-102. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/rj>
5. Довгенко 2. Я.О., Халецька З.П., Яременко Л.І. Аналіз та моделювання впливу інвестиційних вкладень на розвиток економіки України. *Електронне наукове фахове видання «Східна Європа: економіка, бізнес та управління»*. Придніпровська державна академія будівництва та архітектури. 2021. Випуск № 4 (31). С. 131-141. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/ri>
6. Довгенко Я.О. Оцінка та моделювання залежності прямих іноземних інвестицій від макроекономічних чинників. *Електронне наукове фахове видання «Економіка та суспільство»*. 2021. Випуск № 29. URL: <https://shorturl.cusu.edu.ua/rh>

5.2. Методичне забезпечення

1. Робоча програма
2. Силабус
2. Завдання для практичних занять.
3. Завдання для самостійної роботи.
4. Тестові завдання.

5.3 Інформаційні ресурси

1. www.ukrstat.gov.ua
2. Україна в цифрах (за роками) URL:<http://iaastat.kiev.ua>
3. Міжнародний інститут статистичної освіти (США) [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.statistics.com/>
4. Міжнародний блог статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <https://blogstats.wordpress.com/>
5. Світ Статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу з: <http://www.worldofstatistics.org/>
6. Україна у цифрах 2023 : стат. зб. / за ред. І. Є. Вернера. Київ : Держстат України, 2024. 214 с. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2024/publ/06_24.pdf (Короткий довідник для прикладів по населенню та цінах).

7. Національні рахунки України за 2022 рік : стат. зб. Київ : Держстат України, 2024. 145 с. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2024/publ/08_24.pdf (Основне джерело для Теми 10 про національне багатство та капітал).
8. Економічна активність населення України : аналіт. доп. Київ : Держстат України, 2024. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/rp.htm (Оберіть останній звіт для Теми 9).
9. Звіт про фінансову стабільність. Київ : Національний банк України, червень 2024. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/zvit-pro-finansovu-stabilnist-cherven-2024-roku> (Сучасний аналіз для Теми 13 — фінанси та банківський сектор).

5.4 Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office
 - Microsoft PowerPoint;
 - Microsoft Word;
 - Microsoft Excel.
2. Глобальна мережа Internet.
3. Платформа Qlik Sense

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту» <https://surl.li/ndlyyj>, «Про вищу освіту» <https://surl.li/kxdpva>, «Про наукову і науково-технічну діяльність» <https://surl.li/cc/vgflood>, «Про видавничу справу» <https://surl.li/qdwapp>, з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №6 від 22.11.2022, №7 від 05.02.2024; №13 від 28.04.2025) <https://surl.li/fxvucc>.

Етичні вимоги: Самостійне виконання навчальних завдань (контрольних робіт, тестів, курсових та дипломних проектів), надання достовірної інформації про результати власної діяльності, використання належних посилань на джерела інформації.

Використання технологій штучного інтелекту: Освітня політика допускає використання інструментів ШІ (ChatGPT, Gemini, Claude тощо) виключно як допоміжних засобів для пошуку ідей або структурування матеріалу; організації самостійного навчання, розвитку навичок письма, вдосконалення стилю висловлювання та розширення лексичного запасу; створення мультимедійних матеріалів (презентацій, відео, зображень та ін.); аналізу великих обсягів даних у власних дослідженнях та інш.

Забороняється: Повне або часткове генерування тексту роботи ШІ та подання його як власного результату; використання будь-яких генеративних ШІ-інструментів під час складання модульних тестів.

Вимога: У разі використання інструментів ШІ здобувач зобов'язаний зазначити назву інструменту та обсяг його використання у списку використаних джерел або у дисклеймері до роботи.

Відповідальність: Здобувач вищої освіти (або команда) несе повну відповідальність за перевірку фактів, коректність, логіку та автентичність фінального продукту. «Галюцинації» ШІ або його помилки, присутні у зданій роботі, будуть вважатися помилками здобувача вищої освіти.

Примітки:

1. *Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролю.*

2. *Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.*

3. *Формат бланка – А4 (210×297 мм).*